

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Ako zúčtovať náklady po skončení regulačného obdobia 2009 - 2011

Ing. Mária Marková

Piešťany, 2. 2. 2012

REGULAČNÁ POLITIKA 2009 – 2011

Základné východiská:

- Stabilizovať cenu tepla => zaviesť metódy regulácie, ktoré zabezpečia obmedzenie medzoročného nárastu ceny
- Podporovať investície do výstavby zdrojov tepla využívajúcich obnoviteľné zdroje energie
- Podporovať investície do zefektívnenia výroby a dodávky tepla
- Vytvoriť podmienky na hospodárnu, kvalitnú a bezpečnú dodávku tepla

REGULAČNÝ ROK 2009

LEGISLATÍVNE PREDPISY - VÝNOSY NA ROK 2009

- **Výnos č.1/2008** z 18. júna 2008 o rozsahu cenovej regulácie v sieťových odvetviach a o spôsobe jej vykonania v znení výnosu č. 7/2008
- **Výnos č. 6/2008** z 23. júla 2008, ktorým sa stanovuje regulácia cien tepla v znení výnosu č. 7/2008

➤ **Určovanie cien tepla osobitne pre domácnosti a osobitne pre ostatných odberateľov.**

Dôvod: a) regulácia ceny plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosti => zákon č. 283/2008 Z. z.

b) oslobodenie plynu na výrobu tepla pre domácnosti od spotrebnej dane => zákon č. 609/2007 Z. z.

➤ **Zmena technickej jednotky** z GJ na kWh.
=> Určovanie variabilnej zložky ceny tepla v Sk/kWh.

➤ **Zavedenie regulačného príkonu** [kW] na účely kalkulovania fixnej zložky ceny tepla, ktorý sa nemení počas celého regulačného obdobia 2009 - 2011.
=> Určovanie fixnej zložky ceny tepla na regulačný príkon v Sk/kW.

➤ **Obmedzenie medziročného nárastu oprávnených fixných nákladov**

$$MFN_t = MFN_{t-1} * \left[1 + \frac{(JPI - X * \frac{RA_{t-2}}{RA_{t-1}})}{100} \right] * [1 + Y]$$

➤ **Nárast bol možný len:**

- medziročným zvýšením neobežných aktív "RA",
- uplatnením faktora investičného rozvoja "Y".

"Y" zohľadňuje:

- náklady na investičný rozvoj - zefektívnenie výroby a distribúcie,
- náklady na ekologizáciu,
- náklady na plánované generálne opravy,
- náklady na odstránenie porúch a havárií spôsobených živelnými pohromami a tretími osobami,
- náklady na výstavbu tepelného zdroja, v ktorom sa bude vyrábať teplo z OZE.

- **Úprava podmienok neregulovaného zisku:**
 - 20% podiel OZE pri výrobe tepla,
 - neprekročenie variabilnej zložky ceny 1,42 Sk/kWh,
 - neprekročenie fixnej zložky ceny 5 200 Sk/kW.

- **Zavedenie spoločnej ceny** pre dodávateľa v rámci mesta alebo mestskej časti.

- **Možnosť zúčtovania** po skončení regulačného obdobia.

- Povinnosť obchodných spoločností **predkladať** cenové návrhy iba na základe uznesenia valného zhromaždenia - zákon č. 429/2008 Z. z. o podávaní cenových návrhov obchodných spoločností.

REGULAČNÝ ROK 2010

LEGISLATÍVNE PREDPISY - VÝNOSY NA ROK 2010

- **Výnos č. 1/2009** z 10. júna 2009 o rozsahu cenovej regulácie v sieťových odvetviach a o spôsobe jej vykonania.
- **Výnos č.6/2008** z 23. júla 2008, ktorým sa stanovuje regulácia cien tepla v znení výnosu č.7/2008 a výnosu č. 6/2009.

REGULAČNÝ ROK 2010 ZMENY V REGULÁCIÍ

- **Zásadné princípy** v regulácii oproti roku 2009 sa nemenia
- **Zavedenie eura** – limitované oprávnené náklady vyjadrené v eurách
- **Zmena definície** niektorých oprávnených (neoprávnených) nákladov
- **Úprava** vzorca na výpočet maximálnych celkových fixných nákladov

$$MFN_t = MFN_{t-1} * \left[1 + \frac{\left(JPI - X * \frac{RA_{t-2}}{RA_{t-1}} \right)}{100} \right] * [1 + Y1 + Y2]$$

REGULAČNÝ ROK 2010
ZMENY V REGULÁCII

$$Y1 = \frac{(IN_{av} * 0,15) + (IN_{ad} * 0,10) + (IN_b * 0,05) + (IN_c * 0,2) + (IN_d * 0,1) + (IN_e * 0,1)}{MFN_{t-1}}$$

pričom

- IN_{av} sú náklady na zefektívnenie výroby tepla,
- IN_{ad} sú náklady na zefektívnenie distribúcie tepla.

➤ **Zmena definície CV_p vo vzorci na výpočet Y2**

$$Y2 = \left(1 - \frac{CV_{oez}}{CV_p}\right)$$

pričom

- CV_{oez} je cena VZ maximálnej ceny tepla pri spaľovaní obnoviteľných zdrojov energie,
- CV_p je cena VZ maximálnej ceny tepla pri cene zemného plynu v čase predloženia návrhu ceny.

REGULAČNÝ ROK 2010 ZMENY V REGULÁCIÍ

- Možnosť **prerozdelenia** oprávnených fixných nákladov a primeraného zisku po skončení regulačného roka t medzi jednotlivých odberateľov podľa skutočne dodaného množstva tepla v roku t .

- Možnosť **zníženia** regulačného príkonu, ak sa v priebehu roka skončí odber tepla, ktoré sa využívalo na technologický proces a regulačný príkon tohto odberu prekročil 20 % z celkového regulačného príkonu dodávateľa.

- **Doplnenie** podkladov k návrhu ceny tepla:
 - výpočet faktora investičného rozvoja $Y1$ a osobitne $Y2$,
 - dohoda o skončení odberu tepla, ak ide o technologický odber,
 - doklad preukazujúci schválenie návrhu ceny valným zhromaždením.

REGULAČNÝ ROK 2011

LEGISLATÍVNE PREDPISY - VÝNOSY NA ROK 2011

- **Výnos č.1/2009** z 10. júna 2009 o rozsahu cenovej regulácie v sieťových odvetviach a o spôsobe jej vykonania v znení výnosu č. 1/2010
- **Výnos č. 6/2008** z 23. júla 2008, ktorým sa stanovuje regulácia cien tepla v znení výnosu č. 7/2008, výnosu č. 6/2009 a výnosu č. 6/2010

- V spôsobe regulácie neboli prijaté žiadne zásadné zmeny.

Zmeny v súvisiacich zákonoch:

- Zrušenie zákona č. 429/2008 Z. z. o podávaní cenových návrhov obchodných spoločností – účinnosť 1. mája 2011
- Zrušenie výnimky zo spotrebnej dane zo zemného plynu určeného na výrobu tepla pre domácnosti - **Zákon č. 485/2010 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov – účinnosť 1. januára 2011
- Zvýšenie DPH na 20 %

Ako zúčtovať náklady po skončení regulačného obdobia 2009 - 2011

Povinnosť zúčtovania nákladov

Regulované subjekty podľa § 6 ods. 1 výnosu č. 6/2008 z 23. júla 2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien tepla v znení neskorších predpisov, majú **povinnosť** po skončení roka 2011 do **31. marca 2012** dobropisom zúčtovať náklady podľa výnosu č. 6/2008, ktoré mali zahrnuté v určených variabilných a fixných zložkách maximálnych cien tepla určených na roky 2009 až 2011, ktoré nie sú **preukázané účtovnými dokladmi**

okrem

variabilných nákladov na nákup paliva a tepla

a okrem

regulovanej zložky fixných nákladov určenej v návrhu maximálnej ceny tepla na príslušný rok v regulačnom období.

Zúčtovanie oprávnených nákladov v cenách tepla v regulačnom období 2009 až 2011 je možné vykonať dvoma spôsobmi:

1. ZÚČTOVANIE PO SKONČENÍ REGULAČNÉHO ROKA

2. ZÚČTOVANIE PO SKONČENÍ REGULAČNÉHO OBDOBIA do 31. marca 2012

V obidvoch prípadoch bola po skončení každého roka povinnosť vypočítať skutočnú variabilnú a skutočnú fixnú zložku ceny tepla na základe skutočných **oprávnených** nákladov a spolu so skutočnými nákladmi v prílohe č.10 k výnosu č. 6/2008 ich predložiť úradu do 31. marca nasledujúceho roku.

Definícia skutočných oprávnených nákladov

1. **Variabilné náklady** na nákup paliva alebo tepla sa vypočítajú vynásobením normatívneho množstva paliva alebo nakupovaného tepla skutočnou cenou paliva alebo nakupovaného tepla za príslušný regulačný rok,

pričom

normatívne množstvo paliva alebo nakupovaného tepla sa vypočíta zo skutočnej dodávky tepla, z normatívnych účinností použitých pri prvom návrhu ceny tepla (a výhrevnosti paliva).

Do skutočnej dodávky je zahrnutá aj vlastná spotreba vo vlastných prevádzkach v príslušnom regulačnom roku.

2. **Ostatné variabilné náklady** (elektrina, voda, technologické hmoty, dopravné náklady...) podložené účtovnými dokladmi.

Definícia skutočných oprávnených nákladov

3. **Fixné náklady** (odpisy, opravy, zákonné poplatky.....) podložené účtovnými dokladmi.
4. **Regulovaná zložka** fixných nákladov schválená v určenej cene do výšky limitu podľa výnosu č.6/2008 prepočítaná na skutočný regulačný príkon. Ak dôjde k **zníženiu** regulačného príkonu, regulovaná zložka fixných nákladov sa počíta **na regulačný príkon z návrhu ceny**.
5. **Zisk** schválený v určenej cene prepočítaný na skutočný regulačný príkon. Ak dôjde k **zníženiu** regulačného príkonu, zisk sa počíta **na regulačný príkon z návrhu ceny**.

Ak mal dodávateľ tepla v určených cenách tepla zahrnuté vyššie náklady ako mu v skutočnosti vznikli, je potrebné ich zúčtovať

Kedy netreba zúčtovať?

Myslí sa zúčtovať voči odberateľom; skutočnú cenu je potrebné vypočítať za každý regulačný rok!!!!

- ❖ Pri výrobe tepla z OZE, ak sa OZE využívajú vo výške **min. 20 %** z celkového energetického obsahu v palive, ak sa neprekročila variabilná zložka maximálnej ceny tepla výšku bez DPH **0,04714 €/kWh** a súčasne fixná zložka maximálnej ceny tepla bez DPH neprekročila **180,00 €/kW**.
- ❖ Regulovaný subjekt nemusí pri splnení týchto podmienok zúčtovať len **fixnú zložku ceny tepla**.
- ❖ **Variabilnú zložku ceny tepla** je aj v týchto prípadoch potrebné prepočítať podľa skutočnej ceny paliva alebo tepla a rozdiel vrátiť odberateľom.

Postup pri výpočte skutočných oprávnených variabilných nákladov po skončení regulačného roka

1. **Výpočet priemernej ročnej ceny** paliva, pri zemnom plyne osobitne pre domácnosti a ostatných odberateľov - cena zohľadňuje prípadné nedočerpanie, resp. prekročenie, dohodnutého množstva plynu.
2. **Výpočet normatívneho množstva paliva** zo skutočne dodaného množstva tepla s uplatením normatívnych účinností a výhrevnosti paliva (vhodné je použiť prílohu č. 6 k výnosu, ktorá je súčasťou návrhu ceny tepla). Pri tomto výpočte sa vychádza z celkom dodaného množstva tepla bez ohľadu na to, či sa dodáva domácnostiam alebo ostatným odberateľom.
3. **Výpočet normatívnych nákladov** na palivo vynásobením normatívneho množstva paliva a priemernej ročnej ceny paliva; pri zemnom plyne sa osobitne určia náklady pre domácnosti s priemernou ročnou cenou ZP pre domácnosti a osobitne s priemernou ročnou cenou pre ostatných odberateľov.
4. K obidvom nákladom na palivo sa pripočítajú fakturované náklady za elektrinu, vodu,.... a určia sa dve **skutočné variabilné zložky ceny tepla** (použitím prílohy č.1 k výnosu).
5. **Určenie skutočných oprávnených variabilných nákladov** = súčin skutočnej priemernej variabilnej zložky ceny tepla a celkového skutočne dodaného množstva tepla.

Zúčtovanie variabilných nákladov po skončení regulačného roka

1. Tržby za variabilnú zložku (cena VZ z rozhodnutia * skutočne dodané množstvo tepla)
sa porovnajú
so skutočne oprávnenými nákladmi (*súčin skutočnej priemernej VZ ceny tepla a celkového skutočne dodaného množstva tepla*).

V prípade, ak bola cena VZ počas roka menená, tak sa v prvom kroku musí vypočítať skutočná priemerná cena variabilnej zložky: $cena1 * dodané teplo1 + cena2 * dodané teplo2$.

1. Z dôvodu rôznej ceny plynu pre domácnosti a ostatných odberateľov **sa toto porovnanie vykoná** samostatne pre domácnosti a samostatne pre ostatných odberateľov s fakturovanými množstvami dodaného tepla pre jednotlivé skupiny.
2. Ak sú tržby vyššie ako skutočné oprávnené náklady, **rozdiel sa vráti** odberateľom.
V opačnom prípade ide rozdiel na ťarchu regulovaného subjektu.

Zásady pri určovaní skutočných oprávnených fixných nákladov a skutočného primeraného zisku po skončení regulačného roka

Do skutočných oprávnených fixných nákladov v cene tepla je možné zahrnúť len:

- ❖ oprávnené fixné náklady doložené účtovnými dokladmi,
- ❖ regulovanú zložku fixných nákladov podľa § 2 ods. 9 písm. b) výnosu č. 6/2008 prepočítanú na **skutočný regulačný príkon** a v prípade zníženia regulačného príkonu na jeho hodnotu z návrhu ceny,
- ❖ primeraný zisk podľa § 3 výnosu č. 6/2008 prepočítaný na **skutočný regulačný príkon** a v prípade zníženia regulačného príkonu na jeho hodnotu z návrhu ceny.
- ❖ **Úsporu v regulovanej zložke** fixných nákladov oproti limitu nie potrebné odpočítať.

Zásady pri určení skutočných oprávnených fixných nákladov a skutočného primeraného zisku po skončení regulačného roka

- ❖ Zvýšenie fixných nákladov cez faktor investičného rozvoja Y je potrebné prepočítať podľa **skutočných hodnôt vstupujúcich do faktora Y**, pričom pri investičných akciách sa uplatňujú len odpisy, ktoré daňovník uplatnil v príslušnom roku.
- ❖ Ak sa investícia nezrealizovala, oprávnené náklady **sa znížia** o príslušný faktor Y.
- ❖ Neobežné aktíva pri výpočte skutočného zisku sa stanovujú na základe ich **skutočnej výšky** k 31.12. príslušného roka.
- ❖ Ak je skutočná výška neobežných aktív vyššia ako sa predpokladalo, a tým sa spadá do vyššej ziskovej kategórie a oprávnené náklady sa nenaplnili do schválenej výšky, môže sa **zisk dopočítat'** tak, aby sa neprekročila schválená maximálna fixná zložka ceny tepla.

Zúčtovanie fixných nákladov po skončení regulačného roka

- ❖ Tržby za fixnú zložku a primeraný zisk za príslušný rok **sa porovnajú so skutočnými oprávnenými fixnými nákladmi.**
- ❖ Ak sú tržby vyššie ako skutočné oprávnené fixné náklady, rozdiel **sa vráti odberateľom.**
- ❖ V opačnom prípade ide rozdiel na ťarchu regulovaného subjektu.

Zúčtovanie po skončení regulačného obdobia

Ak zúčtovanie oprávnených nákladov vykoná dodávateľ tepla až po skončení regulačného obdobia (2009 až 2011), **tak zúčtuje** odberateľom náklady podľa výnosu č. 6/2008 zahrnuté v určených maximálnych cenách tepla v rokoch 2009 až 2011 a **nepreukázané účtovnými dokladmi**

okrem

regulovanej zložky fixných nákladov, ak bola v limite v jednotlivých rokoch regulačného obdobia

a okrem

variabilných nákladov na nákup paliva alebo tepla, ktoré sa vypočítajú z normatívneho množstva paliva alebo tepla prepočítaného obdobným spôsobom ako je uvedené pri zúčtovaní po jednotlivých rokoch a zo skutočných cien paliva alebo nakupovaného tepla.

Zúčtovanie po skončení regulačného obdobia

- V prvom kroku bolo treba vypočítať **skutočnú variabilnú a skutočnú fixnú zložku ceny tepla v jednotlivých rokoch regulačného obdobia** na základe skutočných oprávnených nákladov, skutočne dodaného množstva tepla a skutočne fakturovaného regulačného príkonu.
- V druhom kroku treba porovnať skutočné tržby (fakturované v priebehu roka) vo variabilnej zložke a fixnej zložke s „oprávnenými tržbami“ vypočítanými so skutočnými cenami variabilnej a fixnej zložky.

Výsledkom v príslušnom roku môžu byť buď vyššie tržby (-) alebo strata (+).

- Po skončení regulačného roka sa môžu tieto vyššie tržby z jedného roka so stratou z druhého roka, resp. medzi rokmi 2009 - 2011 vykompenzovať.

Zúčtovanie po skončení regulačného obdobia

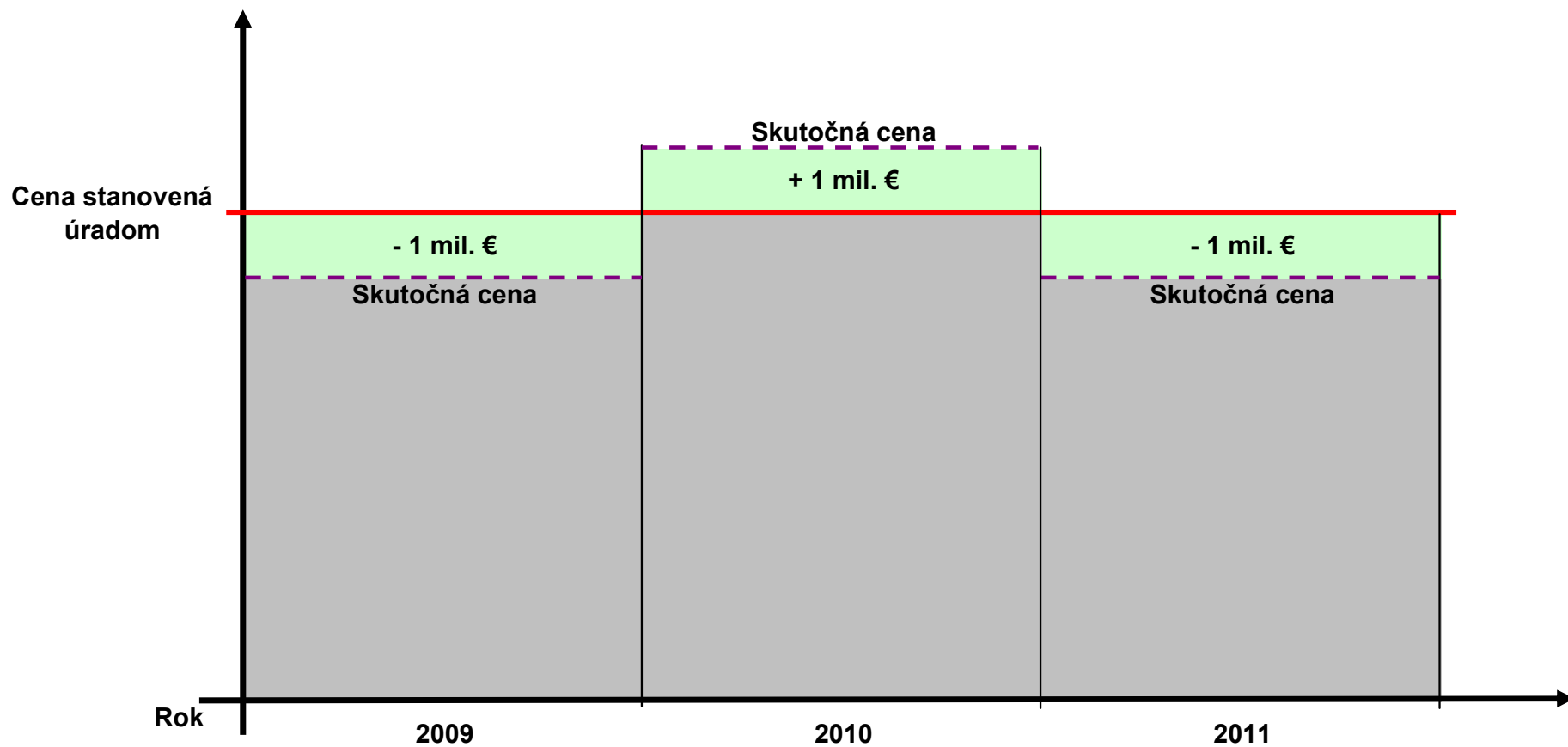
Zúčtovanie variabilnej zložky ceny tepla

- Celkové tržby za variabilnú zložku v rokoch 2009 - 2011 sa porovnajú so súčtom „oprávnených tržieb“ v rokoch 2009 – 2011.
- Ak súčet tržieb za 3 roky bude vyšší ako súčet „oprávnených tržieb“ za 3 roky, rozdiel sa vráti odberateľom. V opačnom prípade ide rozdiel na ťarchu regulovaného subjektu.

Zúčtovanie fixnej zložky ceny tepla

- Celkové tržby za fixnú zložku v rokoch 2009 - 2011 sa porovnajú so súčtom „oprávnených tržieb“ v rokoch 2009 – 2011.
- Ak súčet tržieb za 3 roky bude vyšší ako súčet „oprávnených tržieb“ za 3 roky, rozdiel sa vráti odberateľom. V opačnom prípade ide rozdiel na ťarchu regulovaného subjektu.

Vracaniu neoprávnených tržieb sa bolo možné vyhnúť znížením ceny v nasledujúcom roku.

$$- 1 \text{ mil. €} + 1 \text{ mil. €} - 1 \text{ mil. €} \implies - 1 \text{ mil. €}$$

Ďakujem za pozornosť